

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

sprawy **J. I.**

skazanego z art. 197 § 3 pkt. 2 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 26 czerwca 2019 r.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 27 listopada 2018 r., sygn. akt II AKa [...]

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w T.

z dnia 4 stycznia 2018 r., sygn. akt II K [...]

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. D. – Kancelaria adwokacka w T., kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym 23% VAT tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji – jako wyznaczony z urzędu obrońca skazanego;**
- 3. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 stycznia 2018 r. Sąd Okręgowy w T. sygn. akt II K [...] uznał J. I. winnym popełnienia występku z art. 197 § 3 pkt 2 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 197 § 3 pkt 2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 3 lat

i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Nadto sąd orzekł wobec J. I. środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej G. I. na odległość mniejszą niż 30 metrów oraz kontaktowania się z nią w sposób bezpośredni i pośredni przez okres 10 lat, a na mocy art. 46 § 1 kk zasądził od J. I. na rzecz pokrzywdzonej G. I. kwotę 15 000 złotych, płatną do rąk jej matki I. I., tytułem częściowego zadośćuczynienia.

Nadto sąd ten zaliczył oskarżonemu na mocy art. 63 § 1 kk na poczet wykonania kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, orzekł o kosztach i opłatach.

Od wyroku tego apelację złożył obrońca oskarżonego zaskarżając go w całości i w oparciu o art. 438 pkt 3 k.p.k. zarzucił wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, a mający wpływ na jego treść, polegający na bezpodstawnym i zupełnie dowolnym przyjęciu, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy przemawia za uznaniem J. I. za winnego popełnienia przestępstwa opisanego w ust. 1 wyroku, a zarzuconego mu aktem oskarżenia, podczas gdy prawidłowa i uważna analiza tegoż materiału, a zwłaszcza wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków oraz treści i wniosków opinii seksuologicznej i psychologicznej go dotyczących, jak też opinii psychologicznej dotyczącej małoletniej pokrzywdzonej wskazuje, iż winien on zostać uniewinniony od jego popełnienia i wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzuconego mu czynu, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Wyrokiem z dnia 27 listopada 2018 roku. sygn. akt II AKa [...] Sąd Apelacyjny w [...] nie uwzględnił apelacji obrońcy oskarżonego i zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu II instancji wniósł obrońca skazanego, zarzucając temuż wyrokowi:

„rażące naruszenie przepisów postępowania, w szczególności art. 433 § 2 k.p.k. w. zw. art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k. i art 6 k.p.k. mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia poprzez brak odniesienia się jak również nierzetelne rozważenie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych

podniesionego przez obrońcę oskarżonego we wniesionej przez niego apelacji od wyroku Sądu I Instancji, w tym w szczególności poprzez:

- brak odniesienia się przez Sąd Apelacyjny w [...] do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych dotyczącego przypisania oskarżonemu przestępstwa opisanego ust. 1 wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 4 stycznia 2018 roku popełnionego na szkodę małoletniej pokrzywdzonej w części jakiej ten podnosił zbagatelizowanie przez tenże Sąd wniosków wynikających z oceny zeznań świadka I. I. w powiązaniu z nagraniem z rozmowy z małoletnią (płyta załączona do protokołu przesłuchania świadka I. I. z dnia 23 czerwca 2017 r. k. 81) przeprowadzonej m.in. przez tego świadka i niewskazaniem na jakiej podstawie Sąd *a quem* uzyskał pewność, że oskarżony jest sprawcą w/w czynu, a zatem dokonanie oceny tychże ustaleń faktycznych Sądu *a quo*, jako nie mieszczącej się w granicach zakreślonych przez zasady prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to naruszenie prawa oskarżonego do obrony jak również postępowaniem wbrew zasadzie obiektywizmu i obowiązku ustalenia prawdy materialnej,

- nierzetelne odniesienie się przez Sąd Apelacyjny w [...] do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych w części jakiej ten podnosił zbagatelizowanie przez tenże Sąd wniosków wynikających z oceny wyjaśnień oskarżonego, zeznań wskazanych w apelacji świadków oraz treści i wniosków opinii seksuologicznej i psychologicznej dotyczących oskarżonego, jak też opinii psychologicznej dotyczącej małoletniej pokrzywdzonej i niewskazaniem na jakiej podstawie Sąd *a quem* uzyskał pewność, że oskarżony jest sprawcą w/w czynu, a zatem dokonanie oceny tychże ustaleń faktycznych Sądu *a quo*, jako nie mieszczącej się w granicach zakreślonych przez zasady prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to naruszenie prawa oskarżonego do obrony jak również postępowaniem wbrew zasadzie obiektywizmu i obowiązku ustalenia prawdy materialnej.”

W konsekwencji autor kasacji wniósł uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...], w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego, prokurator Prokuratury Regionalnej w [...] wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną należało oddalić w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Podniesiony w kasacji zarzut rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. jedynie fikcyjnie dopełnia wymogów stawianych zarzutom kasacyjnym. Realnie zaś obrońca pod pozorem naruszenia prawa procesowego i dla obejścia regulacji z art. 523 § 1 k.p.k., podnosi zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, którego konsekwencją jest w jego ocenie wadliwe przyjęcie sprawstwa skazanego.

W tym celu skarżący ponownie odwołuje się do kwestionowanych wcześniej w apelacji dowodów ocenionych niekorzystnie dla skazanego i na tej podstawie formułuje zarzut nierzetelności kontroli odwoławczej. Rzecz jednak w tym, że kontrola odwoławcza dokonana przez sąd apelacyjny w tej sprawie była rzetelna, choć zapewne niezgodna z oczekiwaniami strony. Przypomnieć należało obrońcy, że sposób wykonania obowiązku art. 457 § 3 k.p.k. w odniesieniu do zarzutów i wniosków apelacji (art. 433 § 2 k.p.k.) jest pochodną, z jednej strony, jakości i kompletności wyводу zawartego w uzasadnieniu wyroku sądu I instancji, a z drugiej strony, treści zarzutów apelacji oraz argumentacji, która ma wspierać te zarzuty.

Skoro, zatem sąd *meriti* w swoim uzasadnieniu dokonał wszechstronnej i kompleksowej oceny wszystkich istotnych okoliczności, tak w zakresie ustaleń faktycznych, będących konsekwencją szczegółowo wykazanej oceny materiału dowodowego, to oparcie zarzutów apelacji na tych elementach, które były już wszechstronnie i kompleksowo rozważone przez sąd I instancji, co wynika z uzasadnienia wyroku, uprawniało sąd odwoławczy do ograniczenia swojego uzasadnienia w znacznym zakresie. Nie ma wątpliwości, co do tego, że zarówno kwestia oceny wiarygodności wyjaśnień skazanego zmienionych na jurysdykcyjnym etapie rozpoznawania sprawy, jak i depozycji świadków, w szczególności zeznań syna i synowej skazanego była wnikliwie i wszechstronnie rozważona przez sąd I instancji, przede wszystkim w tym zakresie, który stanowił sedno apelacji obrońcy.

Nie ma przecież wątpliwości, co do tego, że intencją obrońcy skazanego od początku postępowania sądowego było podważenie wiarygodności zeznań świadków, głównie matki pokrzywdzonej, i to w tym celu obrońca zestawiając wybiórczo poszczególne fragmenty depozycji świadków stawia tezę o ich wzajemnej sprzeczności. Charakter postępowania odwoławczego wyklucza dublowanie dokonywania ustaleń faktycznych i oceny zgromadzonych dowodów, istotą w tym postępowaniu jest przecież sprawdzenie czy sposób przeprowadzenia dowodów był zgodny z prawem i czy ocena dowodów dokonana przez sąd *meriti* była zgodna z art. 7 k.p.k.

Jak wynika z przeprowadzonej przez sąd odwoławczy kontroli analiza dowodowa dokonana w tej sprawie przez sąd I instancji jest prawidłowa, wszechstronna i w konsekwencji trafna.

Nie ma racji skarżący stawiając sądowi odwoławczemu zarzut nie odniesienia się do wskazywanego w apelacji błędu w ustaleniach faktycznych w tej części w jakiej obrońca zarzucał sądowi I instancji zbagatelizowanie wniosków wynikających z oceny zeznań świadka I. I. w powiązaniu z nagraniem z rozmowy z małoletnią (płyta załączona do protokołu przesłuchania świadka I. I. z dnia 23 czerwca 2017 r. k. 81) przeprowadzonej m.in. przez tego świadka. Rozwijając to zagadnienie, w uzasadnieniu kasacji jej autor zwraca uwagę na zaniechanie przez sąd odwoławczy jakichkolwiek rozważań co do postawionej w uzasadnieniu apelacji tezy podważającej prawdziwość deklarowanej przez tego świadka (matkę pokrzywdzonej) woli ustalenia prawdy odnośnie relacji córki z dziadkiem. Tego rodzaju wnioski obrońca wywodzi na podstawie subiektywnej analizy zeznań świadka i nagrania z rozmowy z pokrzywdzoną (k.81) w szczególności zakładając, że w czasie przeprowadzonej rozmowy matka sugerowała małoletniej odpowiedzi naprowadzające na wykazanie seksualnego wykorzystania jej przez skazanego. Zauważyć w tym miejscu trzeba, że analogiczne wątpliwości obrońca wyrażał już uprzednio w treści złożonego do sprawy wniosku dowodowego (k. 257), domagając się uzupełnienia opinii sądowo-psychologicznej, dot. małoletniej G. I., poprzez udzielenie przez biegłą ustnych odpowiedzi na szereg zawartych we wniosku obrońcy pytań. Jedno z pytań (pkt b) związane było z dołączonym do sprawy nagraniem rozmowy świadka I. I. z córką i dotyczyło potencjalnych zniekształceń

spostrzeżeń małoletniej wynikających z wielokrotnego ich odtwarzania czy narzucania pokrzywdzonej odpowiedzi przez moderującą rozmowę matkę.

W wyniku rozpoznania ww. wniosku doszło do przesłuchania biegłej psycholog, w obecności której odtworzono płytę CD z nagraniami prywatnymi I. I. k. 81. Udzielając odpowiedzi biegła co prawda potwierdziła sugestywny charakter części ze stawianych przez matkę pytań, podkreśliła jednak zauważalną motywację świadka zmierzającą wyłącznie do ustalenia prawdy oraz spontaniczność udzielanych przez pokrzywdzoną odpowiedzi opisujących jej własne spostrzeżenia, nie zaś treści zaindukowane przez matkę. W dalszej części depozycji biegła w sposób czytelny i kompletny uzasadniła swoje stanowisko (k. 335 i następne). Powielanie w tym miejscu wyводу biegłej pozostaje zbędne, tym bardziej, że zagadnienie autentyczności relacji małoletniej pokrzywdzonej, jak i jej matki, także w kontekście sugerowanej przez obrońcę manipulacji wypowiedziami dziewczynki, było przedmiotem rozważań sądu I instancji (str. 16 uzasadnienia) jak i sądu odwoławczego. Odnośnie twierdzeń apelacji dotyczących zadawania pokrzywdzonej sugerujących pytań, sąd II instancji wypowiedział się w sposób szczegółowy i kompletny na str. 13 uzasadnienia wyroku. Przesądżając o niezasadności tego zarzutu sąd odwoławczy w tym miejscu rozważań sięgnął do konkretnych i znajdujących oparcie w ujawnionych w sprawie okolicznościach, argumentów, dopełniając tym samym obowiązków wskazanych w art. 433 § 1 i 2 k.p.k. oraz 457 § 3 k.p.k.

Uznając, zatem, że podnoszony w kasacji zarzut w rzeczywistości stanowi niedopuszczalną na tym etapie polemikę z ustaleniami faktycznymi Sąd Najwyższy oddalił kasację, jako oczywiście bezzasadną.

Z tych powodów orzeczono jak w sentencji postanowienia.

Orzeczenie o kosztach obrony z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, uzasadnia treść § 17 ust. 3 pkt 2 oraz § 4 ust.1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2019.18 - j.t.).